

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**REPERTO||RIVM LIBRORVM TRI||VM IOANNIS BOEMI DE
OM||NIVM GENTIVM RITIBVS,||**

Boehme, Johann

Augustæ Vindelicorum, 1520

VD16 VD16 B 6316

De Tuscia & gentis eius antiquis moribus. Cap. XXI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98144](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98144)

De oim gentiū ritibus.

Liguri <sup>flu-
dia</sup> pedes. Vnde quidā cædendę materię, quidā subigendo agro a lapidum asperitate cultu difficili uacant: ita em̄ terra lapidosa est, ut gleba absq; saxo nequeat effodi. ob quod vitę erum̄ nosę natura assueti: licet multo in labore versent, parum tñ percipiunt emolumentı: continuū v̄ro exercitiū, & victus parcitas corpa eorū macilentā efficit ac robusta. Mulieres q̄q; viroꝝ labores p̄ferunt, assuetę v̄t̄a cum viris opus facere. Venationibus continuo vacant, captisq; feris fructuū inopiā sustentant. Nū ubus insup montanisq; asperitatibus assueti agiles corpe ac validi reddunt. Nōnulli messis raritate carnes partim domesticas edunt, partim ferinas, aqua in potū sumpta. Oleribus viuunt, prout fert regio eorū ad q̄s neq; Ceres venit, neq; Dionysius, p̄ cæteris dijs hōibus v̄tiles. In terra cubant vt plurimū, rari sub tecto aut in tugurijs habitacula. Plures ad concaua saxa, speluncasq; ab natura factas, vbi tegant corpa, diuertunt. Hoc pacto prisco more absq; apparatu aliq̄ viuunt. Deniq; mulieres viroꝝ, viri ferarę robur & vires habent. Asserunt in bello sapius vegetū Gallū ab gracili macilentosq; Ligure ex puocatione singulari certamine vinci. Arma habent leuiora, q̄ Romani. Operiunt corpa scuto longo ad formā galaticorę facto, tunicaq; succincta. Arman̄ etiā ferarū pellibus, ac ense mediocri. Quidā Romanorū consuetudine q̄s in ea re imitati sunt: arma immutarunt, feroces sunt, & acuto ingenio, nō in bello solū, sed in cōmuni vita. Mercaturā exercent, nauigantes per Sardoniū Libycūq; pelagus, sponte se grauibus maris periculis obiectantes, scaphis em̄ haud satis cæterarum nauiū more p̄paratis nauigant: quo fit vt imminente tempestate grauia subeant vitę discrimina. Gens hæc vt An. Sabellicus primo lib. septimę enneadis habet adhuc ferox est, & ad rebellandū nata, vt quę diu Rhomana exercuit arma, plurimum pecore victitat, lacte, hordeaceaq; potione.

De Tuscia & gentis eius antiquis moribus. Cap. XXI.

Tuscia Italię regio celebris, a sacrificijs, vt quidā arbitrant, dicta. Nam Græci ^{duer} sacrificare dicunt, vel a thure, quo maxime in sacrificijs v̄timur, vela Tusculo Herculis filio, qđ veteres probant, Olim Tyrrhenia dicta fuit. Dubiū a Tyrrheno Atys, an Herculis & Omphales, an (vt alij scribunt) Telephi filio, qui in eam terrā duxerit colonos. Dionysius a Tyrribus ædificiorū genere, q̄bus Tusci vtentur id nomen factū suspicat. Romani eius terrę populos nunc Tuscos nunc Herufcos dixere. Græci vero Tyrrhenos. Veterem illorū opulentia, tum pelagi nomē demonstrat magna ex parte Italię p̄tenti, tum fines terrę, ab infero ad superū mare, & ad alpes p̄p̄modū p̄moti. Satis constat qđ quicquid terrę intra alpes iacet & Apenninū v̄mbroꝝ olim fuisse, qui inde a Tyrrhenis sint eiekti, Tyrrhegi a Gallis, Galli a Romanis, Romani a Longobardis, qui postremo nomen ipsi terrę indiderunt, & qđ ad celebritatem noīs attinet. Latini Vmbri & Aufones a Græcis Tyrrheni sunt olim vno noīe appellati. quidā etiā Romā ipsam Tyrrhenam urbem opinati sunt. Fuit Tyrrhena gens fortitudine egregia magno potita impio, ciuitates cōdidit plures atq; opulentas. Classe q̄q; potens cū diutius mari impitasset Italū pelagus ab se Tyrrhenū denoīauit, Pedestri q̄q; exercitu p̄ualida, tubā p̄mo adinuenit, & bello admodū v̄tilē, & ab illis Tyrrhenū appellatā. Duces exercitū plures insignibus decorauit, Liçtores, curtulē sellā, p̄tēxtā vestē, falces, sceptrū eburneū, alia mul-

Tyrhenia vnde Tuscia appellata

Tusci etiam Herufci appellantur Vmbroꝝ terra. Longobardia

Tuba a tyrrhenis inuenta.

ta dedit; domibus porticus addidit, in quis seruatorum cōcurrentiū turba diuerteret, que imitati postmodū Romani, inq; melius aucta ad suā rempublicā transtulere. literis q; & rerū naturalium inuestigationi ac theologiæ plurimo tpe impenso. Præ cæteris in fulgurū interpretatione & arte augurandi versata est, adeo vt nōstra etiā ætate vniuersus ferme orbis, tum admiret viros, tum haruspibus stat. In scientiā faciendorum sacrorum ita etiā floruit, vt Romani q; nō seruandę tantū, sed & amplificandę religionis cupiditate incendebant, decem principū filios senatus consulto linguis Tuscię populis p̄cipiendę sacrorum disciplinę gratia traderent: hinc ludibriū illud malorum dæmonū ad Romanos defluxit. Hinc Bacchanalia, que vt fœda & p̄niciosa, magno sunt bonorū consensu, authorum suorum supplicio vindicata, ex totaq; Italia sublata. Patriam Tyrrheni vberem incolunt, quā studio curaq; efficiunt fertiliorem, Mensa bis in die sumptuose p̄parata, oīa que ad epularum delicias p̄tinent abunde subministrāt. Stragulas insuper vestes floribus distinctas, poculaq; aurea varij generis, ac ministrorum seruatorumq; numerū p̄ magnū in v̄su hnt: multi plices vbi nō solū serui famulant, sed etiā liberi plures. Gens in vniuersū magis adhuc superstitiosa est, q̄ pugnax.

Inuenta tyrrhenos plurima.

In augurandi arte versatur Heretici.

Religiosi valde Heretici erant

Bacchanalia ex Tuscia ad Romanos.

Victus Vestitus Supellex Ministeria

De Galatia Europæa & Galatarum prisca moribus. Caput Vicesimum secundum.

Galatia magna Europę regio fuit, vltra Celticā ad Notū oceanūq; versus p̄tinentesq; oras, & Herciniū montem (scribit Diodor. Sicul.) & a terminis istis ad Scythiā vsq; p̄tensa. Sic appellata a Galate Herculis & Celticę cuiusdā mulieris filio. Hęc pleribus nationibus incolebat regioq; vt plurimū ad arctū sita, frigidatq; adeo, vt que hyemis tpe pro aqua niuib; oppleta existat, glacies q; æn mensa adeo patriā occupet, vt flumina congelata sint quia transeuntibus, nō solū paucis, sed exercitiibus q; cū curribus atq; impedimentis. Complures magni fluij vario fluxu p̄r Galatiā fluūt quorum hi ex p̄fundis stagnis, hi ex montibus, partim in oceanū vt Rhenus, partim in pontū vt Danubius, alij in Hadriaticū mare decurrunt vt Eridanus. Sed hi oēs fere hyemis tpe congelati securū transitū iniectis desuper (ne labant) paleis euntibus p̄bent. Vinū & oleū p̄pter eam frigiditatem regio nō p̄ducit, quare coacti hoīes potū sibi ex hordeo comparant quem zitū appellant; aqua etiā in qua lauāt fauū mellis vtunt. Vino p̄termodū adeo delectant, vt a mercatoribus importatū purū bibant, minimiq; potu ebrj, aut somnū inducant, aut insanīā. Sit vt mercatores Italici plures q̄stu ducti vinū, tum nauibus, tum per terrā curribus deferentes p̄ncernā puerū mercant pro vini amphora. Vniuersa Galatia argento caret, auro abundat, illud natura ipsa p̄bente. Nam cū fluminū decursus, difficiles flexus habeant, supans ripas a montibus flumens aqua: arenā aureā passim per campos eicit, qua conflata, auroq; puro e ducto ad op̄natum corporis mulieres viriq; vtunt: etenim & manū artificiose, & brachia armillis aureis exornant. Circa collum grandes torques gestant ex solido auro, & in digitis anulos. Thoraces etiā auro exornant. Priuati quidac mirabile in deorum templis potentiores obseruant, plurimū

Galatę fenes.

Galatia hyemis tpe glacie occupata

Zitū ex hordeo potus

Vini appetitissimi.

Argento caret Galatia, Auro abundat Galatia

Corpus auro exornant Galatę